

ที่ นร ๑๒๐๖/ ๑๕๒

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ทหารอเปรียบเทียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๑๐/๓๓๐๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๐๒๐๖/๑๑๒ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แจ้งว่า โดยที่จังหวัดสงขลาได้มีหนังสือหารือเกี่ยวกับการตีความคำจำกัดความคำว่า “สมาคมการค้า” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ว่าสมาคมการค้าที่มีคุณสมบัติที่จะสมัครเป็นคณะกรรมการธิการจังหวัดได้นั้น ต้องเป็นสมาคมการค้าที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าและตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือเป็นสมาคมการค้าที่จดทะเบียนตามกฎหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แจ้งว่า เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จึงเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อพิจารณาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำข้อหารือดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แล้ว เห็นว่า โดยที่มาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้บัญญัติว่า “การก่อตั้งสมาคมเพื่อกระทำการใดๆ อันมีลักษณะต่อเนื่องร่วมกันและมีใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ต้องมีข้อบังคับและจดทะเบียนตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ และโดยที่มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้กำหนดคำนิยามคำว่า “สมาคมการค้า” หมายความว่า สถาบันที่บุคคลหลายคนซึ่งเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจ จัดตั้งขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้แบ่งปันกัน ประกอบกับมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ กำหนดให้บรรดาสมาคมที่ได้จดทะเบียนเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับสมาคมการค้า หากประสงค์จะเป็นสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องขออนุญาตเป็นสมาคมการค้าภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้รับอนุญาตให้เป็นสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้นายทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ขีดชื่อสมาคมนั้นออกเสียจากทะเบียนสมาคม

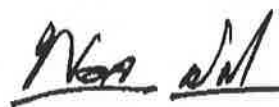
และใน...

และในวรรคสามของมาตราเดียวกันนี้กำหนดว่า ถ้าสมาคมที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับสมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ขออนุญาตเป็นสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นอันเลิก และให้นายทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ขีดชื่อสมาคมนั้นออกเสียจากทะเบียนสมาคม ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า หากสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีลักษณะหรือมีวัตถุประสงค์จัดตั้งขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหากผลกำไรหรือรายได้แบ่งปันกัน หรือประสงค์จะมาเป็นสมาคมการค้าให้ขออนุญาตเป็นสมาคมการค้าภายใน ๙๐ วัน นับแต่พระราชบัญญัติสมาคมการค้าใช้บังคับ และเมื่อได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเป็น “สมาคมการค้า” แล้ว ก็จะไม่เป็น “สมาคม” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อีกต่อไป เนื่องจากนายทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะขีดชื่อสมาคมนั้นออก แต่หากเป็นสมาคมที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับสมาคมการค้าแต่ไม่มาดำเนินการขออนุญาตเป็นสมาคมการค้า “สมาคม” นั้นก็จะถูกตัดออกจากทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย ดังนั้น หากเป็นสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้าแล้ว ก็จะไม่สามารถเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้แต่อย่างใด

กรณีที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือเกี่ยวกับนิยามคำว่า “สมาคมการค้า” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้น โดยที่ข้อ ๓ ของระเบียบฉบับดังกล่าว ได้กำหนดคำนิยามคำว่า “สมาคมการค้า” หมายความว่า สมาคมการค้าตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าและสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบการค้า อุตสาหกรรม ธุรกิจการเงิน หรือการประกอบธุรกิจอื่นใด” และเมื่อพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวข้างต้น คำนิยามคำว่า “สมาคมการค้า” จึงหมายถึง สมาคมการค้าที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ หรือสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบการค้า อุตสาหกรรม ธุรกิจการเงิน หรือประกอบธุรกิจอื่นใด อย่างหนึ่งอย่างใดเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒน์กุล)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.